

Teza: naruszenie godności zawodu

Nie udzielenie przez radcę prawnego (patrona aplikanta radcowskiego) niezbędnych informacji i wyjaśnień Prezesowi Sądu Rejonowego w sprawie aplikanta radcowskiego, który był jednocześnie pracownikiem tegoż Sądu stanowi delikt dyscyplinarny.

WO-154/18

ORZECZENIE

z 18 grudnia 2018r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący SWSD Magdalena Śnieguła

Sędziowie: SWSD Rafał Ziemiński, SWSD Andrzej Hryniewicki – sprawozdawca

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Piotra Karwata

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2018r. sprawy radcy prawnego B. G.,

obwinionej o popełnienie przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego uchwalonego Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r., oraz w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 62 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego uchwalonego Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r.;

na skutek odwołania obwinionej z dnia 8 września 2018r. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu z dnia 16 maja 2018r. w sprawie o sygn. akt: OSD-25/18,

orzeka:

1.

na podstawie art 437 § 1 k. p. k. w z zw. z art 74 1 ustawy o radcach prawnych (t. j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w całości,

2.

na podstawie art. 706 ust.2 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych zasądza od obwinionej radcy prawnego B. G., na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w zryczałowanej wysokości 1.100,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc sto), płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Radca prawny B. G. wskutek skargi Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 10 kwietnia 2017 roku obwiniona została o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ; oraz o popełnienie

przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 62 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu (zwany dalej także: OSD) orzeczeniem z dnia 16 maja 2018r. w sprawie o sygn. akt: OSD-25/18, uznał obwinioną radę prawnego B. G. winną tego, iż :

1.

w okresie od dnia 11 stycznia 2017r. do daty wydania orzeczenia w Mogilnie będąc patronem aplikantki radcowskiej L. J. nie udzieliła wyjaśnień Prezesowi Sądu Rejonowego w Mogilnie dotyczących czynności ww. aplikanta radcowskiego będącego jednocześnie asystentem sędziego w Sądzie Rejonowym w Mogilnie , przez co dopuściła się naruszenia godności zawodu radcy prawnego tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za to przewinienie wymierzył obwinionemu na podstawie art.65 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych karę upomnienia;

2.

w okresie od dnia 24 maja 2017r. do daty wydania orzeczenia w Poznaniu nie udzieliła odpowiedzi na pismo wicedziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu z dnia

24 maja 2017r. pomimo zobowiązania do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie w wyznaczonym terminie przez co dopuściła się postępowania sprzecznego z zasadami etyki radcy prawnego tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.) w zw. z art. 62 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - i za to przewinienie wymierzył obwinionemu na podstawie art.65 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych karę upomnienia;

3.

na podstawie art .6 51 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych wymierzył obwinionej łączną karę i obciążył obwinioną kosztami postępowania dyscyplinarnego.

OSD ustalił i wskazał w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, iż do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu w dniu 19 kwietnia 2018 roku wpłynęła Skarga - Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie, z dnia 10 kwietnia 2017 roku, zawiadamiająca o odmowie udzielenia przez obwinioną Prezesowi Sądu wyjaśnień związanych z wykonywaniem czynności przez aplikanta radcowskiego - L. J., a do skargi została dołączona korespondencja skarżącego z radcą _ prawnym B. G. - z treści której wynika, że Prezes Sądu (skarżący) pismem z dnia 22 grudnia 2016r. prosił obwinioną o udzielenie informacji poprzez wskazanie dat i sygnatur spraw w których aplikant radcowski - L. J. (której patronem była obwiniona) występowała w imieniu Kancelarii Radcy Prawnego B. G. przed sądami ze wskazaniem sądów w których miało to miejsce. W/w aplikant radcowski - L. J. - była także asystentem sędziego w Sądzie Rejonowym w Mogilnie. W odpowiedzi na pismo skarżącego, obwiniona w piśmie z dnia 23 stycznia 2017r. domagała się wskazania podstawy prawnej skierowanej prośby - wskazując na treść art. 3 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych stwierdzając, że przepis ten zobowiązuje do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w ramach prowadzonej obsługi prawnej. Skarżący w piśmie z dnia 30 stycznia 2017r. stwierdził, że radca prawny B. G. błędnie powołuje się na art. 3 Ustawy o radcach prawnych, albowiem nie dotyczy on wykonywania czynności przez aplikanta radcowskiego na rzecz patrona, a aplikant radcowski L. J. jest pracownikiem Sądu w Mogilnie (asystentem sędziego) i odbywała aplikację radcowską podczas zatrudnienia w Sądzie, za zgodą Pracodawcy, który jest uprawniony do kontroli czasu pracy pracownika, zwłaszcza wykonywanej poza miejscem zatrudnienia tegoż pracownika. Powyższe uprawnienie Pracodawcy wynika z przepisów prawa pracy. Prezes Sądu ponowił prośbę o udzielenie informacji o które prosił w piśmie z dnia 22.12.2016 roku pod rygorem powiadomienia o sprawie Dziekana OIRP w Poznaniu, a wobec nie udzielenia przez obwinioną wnioskowanych przez skarżącego

informacji - Prezes Sądu wystosował do Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu Skargę na radcę prawnego B. G.. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu, w piśmie z dnia 24 maja 2017r. wezwał obwinioną do ustosunkowania się do zarzutów skarżącego w terminie 7 dni, zaś obwiniona nie złożyła wyjaśnień w sprawie, stąd Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu M. T. wszczął dochodzenie przeciwko radcy prawnemu B. G. o przewinienie dyscyplinarne i postanowieniem z dnia 27 listopada 2017 roku, przedstawił radcy prawnemu B. G. zarzuty o nie udzieleniu wyjaśnień Prezesowi Sądu Rejonowego w Mogilnie, dotyczących czynności aplikanta radcowskiego - L. J., będącego jednocześnie asystentem sędziego w Sądzie Rejonowym w Mogilnie, nie udzieleniu odpowiedzi na pismo Dziekana OIRP w Poznaniu z dnia 24.05.2017 roku, pomimo zobowiązania do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie, w wyznaczonym terminie. Obwiniona, w piśmie z dnia 4.01.2018 roku, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu w dniu 9.01.2018 roku złożyła wyjaśnienia, twierdząc, iż w piśmie z dnia 12 czerwca 2017 roku udzieliła odpowiedzi na pismo Wicedziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu, zaś wbrew jej twierdzeniu - żadne pismo do OIRP w Poznaniu od obwinionej nie wpłynęło, jak też obwiniona nie przedstawiła dowodu nadania lub złożenia pisma z 12 czerwca 2017 roku do OIRP w Poznaniu a w Książce Korespondencji przychodzącej do OIRP w Poznaniu w okresie od 12 czerwca 2017 roku do 25 lipca 2017 roku nie stwierdzono wpływu pisma obwinionej z dnia 12 czerwca 2017 roku. Nadto, w piśmie tym obwiniona zwraca uwagę na zachowanie Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie wobec aplikanta radcowskiego - L. J., która prywatnie jest córką obwinionej, który miał wg obwinionej cofnąć zgodę aplikantowi radcowskiemu L. J. na udział w obowiązkowych zajęciach w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu. Aplikant radcowski miał uczestniczyć w tych zajęciach podczas urlopu wypoczynkowego a po jego wyczerpaniu podczas urlopu bezpłatnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia z dnia 16 maja 2018r. w sprawie o sygn. akt: OSD-25/18, uznającego obwinioną radcę prawnego B. G. winną zarzucanych przewinień dyscyplinarnych, w kazał, iż Obwiniona zobowiązana była udzielić wyjaśnień o które wniósł Prezes Sądu Rejonowego w Mogilnie, a które dotyczyły pracownika Sądu Rejonowego w Mogilnie jako asystenta sędziego, będącego jednocześnie aplikantem radcowskim. To pracodawca organizuje pracę pracownikowi w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy i jest uprawniony do kontroli czasu pracy pracowników zarówno w siedzibie Pracodawcy jak i wykonujących pracę poza siedzibą pracodawcy. Gdy więc pracodawca domagał się od obwinionej określonych informacji o czasie pracy pracownika - to obwiniona zobowiązana była jej udzielić. Za bezsporne OSD uznał, że obwiniona w piśmie skierowanym do Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie, z dnia 23 stycznia 2017 roku, domagała się w sposób nieuprawniony wskazania podstawy prawnej żądania Prezesa Sądu i w sposób nieuzasadniony, odmówiła (w oparciu o art. 3 ustawy o radcach prawnych) udzielenia żądanych przez niego informacji, a nadto, że art. 3 ustawy o radcach prawnych nie dotyczy wykonywania czynności przez aplikanta radcowskiego na rzecz patrona oraz iż obwiniona nie odpowiedziała Prezesowi Sądu, ani Wicedziekanowi Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu na skierowane do niej pisma, bowiem pismo na które wskazywała obwiniona - z dnia 12.06.2017 roku - nigdy nie dotarło do OIRP w Poznaniu a obwiniona nie potrafiła udowodnić, że pismo to wysłała lub je doręczyła do adresata. Stąd OSD uznał, że obwiniona dopuściła się czynu sprzecznego z zasadami etyki radcy prawnego, tj. na wezwania nie składała wyjaśnień wręcz ich odmawiając, a także iż obwiniona winna jest popełnienia czynu polegającego na odmowie udzielania wyjaśnień Prezesowi Sądu Rejonowego w Mogilnie jak też popełnienia czynu polegającego na naruszeniu obowiązku współdziałania z organami samorządu radców prawnych w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, a kara wymierzona obwinionej nie jest zbyt surowa, wobec ustalonego naruszenia zasad postępowania radcy prawnego - ale **współmierna do wagi popełnionych czynów, spełniająca cel w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej**. O kosztach postępowania OSD orzekł na podstawie art. 70 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych Od wyżej opisanego orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu - odwołaniem sporządzonym dnia 08.09 .2018r. (z datą wpływu 12.09.2018r.) odwołała się obwiniona radca prawny B. G., wnosząc o umorzenie postępowania w zakresie punktów I, IV skarżonego orzeczenia. W odwołaniu obwiniona wskazała, iż udzieliła odpowiedzi na pytanie Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie, które nadała listem zwykłym a nie poleconym, gdyż nie ma obowiązku przesyłania pisma listem poleconym, zaś nie otrzymała pisma wskazującego na podstawę prawną do takich wyjaśnień. Nadto wskazała, iż jej klienci nie wyrażają zgody na informowanie

kogokolwiek o ich sprawach - a ustawa o ochronie danych osobowych zabrania udzielania takich danych, a zachowanie w tajemnicy danych klientów jest obowiązkiem prawnika, zaś Prezes Sądu może kontrolować pracownika tylko w zakresie czynności wynikających z umowy o pracę, a odbywanie aplikacji nie należy do kontroli Sądu lecz do dziekana OIRP. Wysokość orzeczonych kosztów uznała za niewspółmierną do dokonanej oceny - wskazując też że koszty powinny być pokryte przez płacone składki radcowskie. Odwołanie zostało podpisane podpisem nieczytelnym.

Pismem z dnia 26 września 2018r. - Prezes Sądu Rejonowego w Mogilnie udzielił odpowiedzi na odwołanie obwinionej, informując, że obwiniona do dnia sporządzenia pisma nie udzieliła odpowiedzi na skierowane do niej pismo w sprawie pracownika Sądu Pan i L. J., a w dniu 20.09.2018r. Prezes Sądu ponownie poprosił obwinioną o odpowiedź. Nadto, wskazał, że nie domaga się informacji dotyczącej spraw, a jedynie tego w jakich sprawach uczestniczyła - w celu weryfikacji nieobecności w pracy. Nadto wskazał, że inni patroni udzielili niezwłocznie pełnych odpowiedzi na podobne w treści prośby Prezesa Sądu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych (zwany dalej także: WSD) ustalił i zważył, co następuje:

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych przyjął ustalenia w zakresie stanu faktycznego poczynione w niniejszej sprawie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu jako pełne - za własne.

Odwołanie obwinionej radcy prawnego B. G. nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, skarżone orzeczenie OSD jest prawidłowe i w pełni zasadne, a stanowisko obwinionej zawarte w odwołaniu - jest jedynie polemiką z orzeczeniem i jego uzasadnieniem, nie zawiera żadnych przesłanek i dowodów potwierdzających twierdzenia obwinionej tam zawarte, nie zawiera zarzutów merytorycznych i formalno-prawnych dotyczących skarżonego orzeczenia OSD. Twierdzenie obwinionej, iż obwiniona udzieliła odpowiedzi na pytanie Prezesa Sądu Rejonowego w Mogilnie, w ocenie WSD może być uznane za zasadne formalnie, o ile za odpowiedź uznać można by było pismo obwinionej z dnia 23 stycznia 2017r. w którym domagała się wskazania podstawy prawnej skierowanej prośby - wskazując na treść art. 3 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych i stwierdzając, że przepis ten zobowiązuje obwinioną do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w ramach prowadzonej obsługi prawnej - czego WSD nie podziela i nie może uznać za odpowiedź na prośbę Prezesa Sądu. WSD także wskazuje, że obwiniona błędnie powołała się w w/w piśmie na art. 3 Ustawy o radcach prawnych, bowiem nie dotyczy on wykonywania czynności przez aplikanta radcowskiego na rzecz patrona, a aplikant radcowski był pracownikiem Sądu w Mogilnie (asystentem sędziego) i odbywał aplikację radcowską podczas zatrudnienia w Sądzie - za zgodą Pracodawcy, który jest uprawniony do kontroli czasu pracy pracownika, zwłaszcza wykonywanej poza miejscem zatrudnienia tegoż pracownika. Powyższe uprawnienie Pracodawcy wynika z przepisów prawa pracy - art. 22 §1 k. p. I art. 108 k. p. Natomiast z treści pisma obwinionej z dnia 23 stycznia 2017r. wprost wynika, że obwiniona nie udzieliła odpowiedzi na pytania - prośbę Prezesa Sądu. Twierdzenia obwinionej, że udzieliła ona odpowiedzi na pytania - prośbę Prezesa Sądu WSD uznaje za bezpodstawne, bowiem obwiniona nie udowodniła, że pismo zawierające odpowiedź na prośbę Prezesa Sądu - nadała do adresata lub je doręczyła adresatowi. Stąd w ocenie WSD obwiniona naruszyła zasady etyki z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, który stanowi, że radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, a obwiniona zaś nie mając ku temu podstaw, nie udzielając niezbędnych informacji i wyjaśnień Prezesowi Sądu Rejonowego w Mogilnie w sprawie aplikanta radcowskiego, który był jednocześnie pracownikiem tegoż Sądu - dopuściła się naruszenia godności zawodu radcy prawnego, poprzez to, iż okazała niewłaściwy stosunek do osoby kierującej Sądem, dając nieodpowiedni przykład jako patron aplikantowi radcowskiemu. Ponadto, w ocenie WSD obwiniona dopuściła się również naruszenia zasad etyki z art. 62 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, gdyż na radcy prawnym spoczywa obowiązek współdziałania z organami samorządu radców prawnych w sprawach wykonywania zawodu i przestrzegania Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - a radca prawny wezwany do złożenia wyjaśnień przez określone podmioty w tym Dziekana (lub Wicedziekana) obowiązany jest złożyć wyjaśnienia w wyznaczonym terminie. A obwiniona z tego obowiązku nie wywiązała się.

Biorąc pod uwagę powyższe, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych, na podstawie art. 437 §1 K.p.k. w zw. z art. 741 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych orzekł zgodnie z art. 706 ust. 1 i 2 zdanie 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w zw. z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz §3 ust. 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.